

مادیریت شهری

تحقیق و تألیف

حسن قلی پور

احد ہوشمند

سرشناسه	: قلی پور، حسن، ۱۳۳۲
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت شهری/ تحقیق و تألیف حسن قلی پور، احمد هوشمند.
مشخصات نشر	: تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۳ ص.
شابک	: ۶-۱۴۴-۴۶۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۳ - ۱۳۳.
موضوع	: شهرداری
موضوع	: Municipal government
موضوع	: شهرنشینی
موضوع	: Urbanization
موضوع	: توسعه پایدار شهری -- ایران
موضوع	: Sustainable urban development -- Iran
شناسه افزوده	: هوشمند، احد، ۱۳۵۴
ردیفی کنگره	: ۱۳۹۶ م۳/۸ق/ JSVA
ردیفی	: ۸۵/۳۳۰
شماره ثبت/شناسایی ملی	: ۵۰۶۹۱۷۱

خروجید نظری بین‌المللی و دانشگاه پ ۱۶۳۶
۶۶۹۷۴۵۶۱ - ۰۹۳۶۱۷۷۷۱۱۹

مدیریت شهری

تحقیق و تألیف: حسن قلی پور، احد هوشمند

طراح جلد و صفحه آرا: سارا غلامی

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۹۷

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

شابک جلد: ۶-۴۴-۴۶۷-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ: ۱۳۹۷، انتشارات منشور سمیر ۰۹۳۶۱۷۷۷۱۱۹ www.manshoorsamir.ir

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار.....
۹.....	فصل اول: مدیریت شهری.....
۲۷.....	مبنای نظری.....
۳۰.....	نظریه های کلاسیک مرتبط با برنامه ریزی توسعه اجتماعات محله ای.....
۵۱.....	فصل دوم: مشارکت مردمی.....
۵۳.....	تجربه مشارکت در ایران.....
۵۴.....	مفهوم شهروندی و مشارکت.....
۵۶.....	شهروندی و حقوق مشارکت.....
۶۰.....	مشارکت و مدیریت شهری.....
۶۳.....	مشارکت اجتماعی.....
۶۹.....	فصل سوم: محلات شهری.....
۶۹.....	ضرورت تعریف و تبیین مفهوم محله.....
۷۰.....	مفاهیم و تعاریف محله.....
۷۵.....	شناخت واحد محله-شهری.....
۷۸.....	ویژگی محله های شهری.....
۷۹.....	کارکرد محله های شهری.....
۸۱.....	تحول در کارکرد شهر و محله.....
۸۴.....	هویت در محله های شهری.....

- ۸۶..... مفهوم توسعه محله‌ای.
- ۸۷..... تبیین نظری توسعه اجتماع از نوع محله‌ای.
- ۹۰..... پیدایش دیدگاه توسعه محله‌ای پایدار.
- ۹۲..... توسعه محله‌ای پایدار.
- ۹۴..... اهداف ایجاد محله پایدار.
- ۹۶..... عوامل و معیارهای پایداری محله.
- ۱۱۱..... فصل چهارم: محله در فرهنگ ایرانی و شرایط محله‌ای در شهر.
- ۱۱۲..... مفهوم توسعه شهری و محله‌ای.
- ۱۱۳..... توسعه پایدار.
- ۱۱۴..... توسعه پایدار شهری.
- ۱۱۵..... اسکان غیررسمی در ایران.
- ۱۱۵..... حاشیه نشینی در ایران.
- ۱۱۶..... مشخصات عمومی نواحی اسکان غیر رسمی.
- ۱۱۹..... سیر تحول فرهنگ محله در تاریخ ایران.
- ۱۲۵..... منابع و مآخذ.

پیشگفتار

شهر پدیده‌ای فرهنگی است. توسعه شهرها در زمینه حمل و نقل عمومی، شهرسازی، خدمات شهری و فعالیت‌ها و فضاها، فرهنگی و اجتماعی تحت تأثیر باورها، ارزش‌ها و هنجارهایی است که در بین شهروندان و کارگزاران مدیریت شهری وجود دارد. توسعه هر یک از ابعاد شهری بدون توجه به مختصات و ویژگی‌های فرهنگی آن‌ها که منجر به خرداندنی به ارتقای سطح کیفیت زندگی شهروندان نخواهد کرد، بلکه پیامدهای گوناگونی و ناخواسته فراوانی را برای مردم به بار خواهد آورد. بر این اساس پژوهش‌های مطالعات اجتماعی و فرهنگی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی شهری جایگاه و اهمیت ویژه‌ای دارد. طرح‌ها و پروژه‌های شهری با ماهیت کاملاً فیزیکی می‌توانند اثر مثبت و منفی بر فرهنگ شهر داشته باشند. تجارب گذشته نشان داده که هیچ پروژه‌ای که فاقد کارکرد اجتماعی نیست و حتی ممکن است گستره آن به مراتب بیشتر از مسائلی که منجر به فیزیکی آن باشد. به دنبال تغییر در شرایط و عوامل گسترش و توسعه شهری در دوران اخیر، محله‌های مسکونی جایگاه ویژه‌ای در شکل‌گیری شهرها داشته‌اند. یکی از راه‌های ایجاد پیوند میان فرهنگ و برنامه‌ریزی شهری انجام و کاربست پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی است، که در این دوره از مدیریت شهری، به سبب رویکرد اجتماعی و فرهنگی به مسائل شهری، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است.

به دنبال تغییر در شرایط و عوامل گسترش و توسعه شهری در دوران اخیر، محله‌های مسکونی جایگاه ویژه‌ای در شکل‌گیری شهرها داشته‌اند. دیدگاه توسعه پایدار، حل مشکلات شهری را با توجه به تمامی ابعاد توسعه، استفاده از نیروهای توانمند درون‌زا در محلات شهری یعنی، گروه‌ها و اجتماعات محلی به عنوان سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی که از جایگاه و کارکرد ویژه‌ای از لحاظ حفظ و توسعه تنظیبات اجتماعی در شهرها برخوردار هستند، می‌داند. تلفیق دو نظریه توسعه پایدار و مکتب محیط‌گرایان فرهنگی منجر به تبیین دیدگاهی با عنوان توسعه محله‌ای پایدار گردیده است. این دیدگاه مبین این اصل است که محلات شهری دارای درونمایه نظیم اجتماعی و فرهنگی هستند که تنها بازآفرینی فرهنگ شهروندی و توجه به محلات به عنوان بستر زندگی اجتماعی ساکنان، به توسعه پایدار شهری و یکپارچه‌گی فرهنگی و اجتماعی می‌انجامد.

WWW.KOOLAH.COM